

Cristina Cergan
Bogdan Rațiu
Lavinia Rizoiu
Iris Tănăsescu

IX-XII

NE PREGĂTIM PENTRU EXCELENȚĂ!

OLIMPIADE NAȚIONALE DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Repere teoretice, modele de subiecte, sugestii
de răspuns și recomandări de lectură

Editura Paralela 45

Lucrarea este elaborată în conformitate cu Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română, clasele IX-X, aprobată prin O.M.E.C.I. nr. 5099/09.09.2009, cu Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română, clasele XI-XII, aprobată prin O.M.E.C. nr. 3252/13.02.2006, și cu Regulamentele specifice privind organizarea și desfășurarea Olimpiadei Naționale de Limba și Literatura Română, a Olimpiadei „Lectura ca Abilitate de Viață” – OLAV și a Olimpiadei Naționale Interdisciplinare de Limba și Literatura Română și Religie „Cultură și Spiritualitate Românească”.

Redactare: Ramona Rossall
Tehnoredactare: Carmen Rădulescu
Pregătire de tipar: Marius Badea
Design copertă: Mirona Pintilie

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Ne pregătim pentru excelență! Olimpiade naționale de limba și literatura română : repere teoretice, modele de subiecte, sugestii de răspuns și recomandări de lectură : IX-XII / Cristina Cergan, Bogdan Rațiu, Lavinia Rizoiu, Iris Tănăsescu. – Pitești : Paralela 45, 2024
Conține bibliografie
ISBN 978-973-47-4225-7

I. Cergan, Cristina
II. Rațiu, Bogdan
III. Rizoiu, Lavinia
IV. Tănăsescu, Iris

811.135.1
821.135.1.09

COMENZI – CARTEA PRIN POȘTĂ

EDITURA PARALELA 45
Bulevardul Republicii, Nr. 148, Clădirea C1, etaj 4, Pitești,
jud. Argeș, cod 110177
Tel.: 0248 633 130; 0753 040 444; 0721 247 918
Tel./fax: 0248 214 533; 0248 631 439; 0248 631 492
E-mail: comenzi@edituraparelela45.ro

www.edituraparelela45.ro

Tiparul executat la tipografia Editurii Paralela 45
E-mail: tipografie@edituraparelela45.ro

Copyright © Editura Paralela 45, 2024

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate,
iar conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.
www.edituraparelela45.ro

Clasa a IX-a

Testul 1

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Lucrările în care eseul/răspunsurile sunt precedate de titlu și/sau motto vor fi notate cu zero puncte.
- Timpul de lucru: trei ore.
- Total: 100 de puncte.

Citește cu atenție textele de mai jos:

A.

De la ziua banchetului trecuseră, așadar, două săptămâni, și Iacob le petrecuse zăcând singur, cu gândurile lui, în odaia lui. Nu intra la el decât Emmita cea verde, care-și acoperise capul cu un șal alb. Deși încerca să-și compună o față tristă, nu reușea, firea ei bună i se citea pe chip, încrezătoare și luminoasă. Îi aducea de mâncare, dar el nu se atingea de nimic, și atunci când revenea seara, ea-i dădea în gură bucățele mici, ca la copii. S-a uitat și acum spre ușa prin care credea c-o să apară fata, deși nu era încă ora asfințitului, și i-a tresărit inima: Iona era acolo, mare, îngrijorat, umplând pragul de sus până jos, ca o coloană. Putea fi o halucinație, pentru că în ultimul timp îi mai apăruseră astfel de chipuri dragi, care zăboveau puțin și se topeau unele într-altele. Dar făptura asta avea contur clar, despicat pe aer, și s-a apropiat de el, s-a așezat pe jos, luându-i mâna. Spre surprinderea lui, Iacob și-a simțit-o sărutată.

— Tata! Fă-te sănătos!

Iacob a crezut că-i zâmbește drept răspuns, dar probabil că zâmbetul n-a reușit să facă drumul prea lung de la inimă până la buze. Iona șoptise, dar șoapta lui vibra ca o coardă groasă, cu sunet grav, sub arcuș.

— De ce spui asta?

La rândul lui, Iacob șoptise, fiindcă nu mai putea vorbi tare. Șoapta lui aproape că nu se auzea, totuși Iona i-a răspuns. Nu era răspunsul așteptat.

— Spun ca să-ți fac sănătate. Eu pot vorbi, dacă vreau, ca toată lumea. Tac mult pentru că mi-e frică de ce se întâmplă când rostesc cuvinte. Aveam vreo doișpe ani când am observat prima dată că vorbele mele nu sunt la fel ca la alții. Mie îmi dădeau rod, așa cum rodesc semințele și din ele ies firifoare verzi pe care le poți apuca cu mâna sau așa cum fac strugurii în via noastră din deal și îi poți mânca. Cuvintele mele făceau. Pe la paispe ani mi-a fost milă de o fată, că era urâtă și toți își băteau joc de ea, și i-am șoptit la ureche, fără voie și fără să știu de ce, „Frumoaso!”, ea a început să plângă, crezând că râd și eu de ea, dar apoi, după două luni, când se făcuse brusc o frumusețe, a venit, m-a sărutat și mi-a spus că eu o vrăjisesem cu ce i-am spus. A fost primul meu rod de cuvinte, care mi-a adus, așadar, primul sărut. [...] Și tot așa, cuvinte pe care le aruncam din întâmplare deveneau realitate, fie că oamenii își dădeau seama de asta, fie că nu, fie că le adresam vorba lor, fie că o spuneam în treacăt și ei și-o însușeau fără ca eu să-i pot împiedica. Atunci am început să tac. Mi s-a făcut un fel de frică. Vorbele mele mă apasă. Cineva mi-a zis odată că au har. Cine-s eu ca să am dreptul să schimb prin cuvinte lumea, când mi se pare strâmbă? Și dacă cumva fac rău cu ele, crezând că fac bine? Dacă strâmb chiar eu lumea, crezând că o îndrept? Dacă distrug, crezând că repar?

De data asta zâmbetul din inima lui Iacob îi ajunsese, slab, și pe față.

— Dar limba... moale... frânge oasele... cele mai... tari, a citat el, făcând pauze mari între vorbe.

— Dumnezeu mi-a dat darul ăsta, dar nu mi-a spus cum să-l folosesc și dacă am voie s-o fac și de capul meu, nu doar atunci când poruncește el. Acum m-a trimis ca să-i distrug, cu vorbele mele,

pe niniveni. Nu mi-o doream, nu credeam că pot, că-s destul de bun pentru asta, și-am fugit. Nu de frică de ei, de frică de mine. [...] Tata, vreau să te iau cu mine în afara cetății, să te scap.

Iacob se cutremură ca de frig, deși cuvântul „tata” îi încălzise brusc trupul înghețat.

— Și mai e și femeia aia... O s-o iau și pe femeie. Îmi doresc să-i arăt că fac binele cu vorbele mele, nu răul... Ninive o să piară. Mai sunt șase zile. Am venit să-ți fac *sănătate* cu vorba mea și o să te faci sănătos, prin mine, de la Dumnezeu.

Iacob a aprobat din cap:

— Vin, vin cu tine peste două-trei zile. Lasă-mă să mă mai întremez. Uite, deja vorbesc mai ușor – spuse el gâfâind la fiecare vorbă. N-o să mor odată cu ei!

Deși Iacob n-a mai spus nimic, lui Iona i s-a părut că aude: „N-o să mor odată cu ei, o să mor înaintea lor.”

Bătrânul rosti, abia auzit, altceva:

— De ce spui asta? Tata?...

— Știu de la mama. Mi-a spus. Înainte să plecăm. Mi-a spus să-ți spun numai dacă...

Iacob înțelese. Iona nu voia să rostească cuvântul „mori”, ca să nu-l facă să fie.

— Îți place nevasta lui Belus? Nu-i chiar o frumusețe. Hannah e frumoasă foc, cu ochii ăia albaștri, și să știi că femeia care te așteaptă e mai de preț ca mărgăritarele.

— Mă întorc peste trei zile, să te iau cu mine. Trăiește, tata!

Spre surpriza lui Iona, Iacob începu să vorbească repede-repede:

— Femeia care te așteaptă e mai de preț decât mărgăritarele. Moartea e mai tare decât harul, porumbelule, și fii sigur că te-am iubit și de-acolo, de departe, de la Tartessos, și dacă Dumnezeu voia să distrugă cetatea nu te mai trimitea, te-a trimis ca s-o salveze, băiatule, nu ca s-o distrugă, iar cei care-au semănat în lacrimi vor secera în bucurie, căci tu vei mânca munca mâinilor tale, fericit ești și bine îți va fi, femeia ta o să fie ca butucul roditor de vie înlăuntrul casei tale și băiat ți-a născut, sănătos și voinic, fiii ca ramurile de măslin o să fie în jurul mesei tale, iată, așa binecuvântat, ca turtureaua, porumbelule...

Restul nu se mai desluși deloc. Delira.

Trecură minute bune și fața lui Iacob se acoperi de sudoare și paloare. Deschise iar ochii și zâmbi feței care îl cerceta cu îngrijorare vădită, iar sub îngrijorare, cu dragoste. Rosti, mai ușor:

— Da... vino peste trei zile, turtureaua mea, vino neapărat. Am multe lucruri să-ți povestesc. Mi-e tare dor să stăm și noi mai mult de vorbă, ce rău a fost cât n-am vorbit. O să vorbim, în sfârșit. Nu le mai pune și tu atâta la inimă...

Ochii bătrâni acoperiți de sprâncenele în dezordine i se făcură umezi, ca un izvor care apare brusc din pământ, apoi apele se retraseră la fel de brusc. Nu voia să-l mârșească cu mârșirea lui. Chipul îi era scaldat de lumină, ca al unei mame iubitoare. Iona-i apucă mâna. O simți slabă, umedă și călduță într-a lui. Nu avu curaj s-o strângă prea tare. Era prima dată când tatăl și fiul își dădeau mâna.

(Ioana Pârvulescu, *Prevestirea*)

B.

Aveam vreo trei ani,
 Stăteam în curte și mă jucam cu niște surcele
 Și Rujan, care se învățase să-mpungă,
 Nu știu cum scapă de unde era legat
 Și vine la mine, mă ia în sus și mă pomenesc zburând.
 Noroc că m-a luat între coarne, nu m-a înțepat, nu nimic,
 Eu căzusem în picioare și râdeam, că-mi plăcuse
 Cum mă lansase în aer.

Boul venea iar spre mine și-atunci a apărut tata,
S-a răstit la el și-a-nceput să-l bată cu un resteu*.
Așa mi-a rămas în minte tata, mânios,
Bătând o vită care era să-i omoare copilul.
Eu stăteam și mă uitam la omul acela înalt, cu mustață,
Care sărise să mă apere. Încă mai râdeam,
Dar tata era supărat tare, și pedepsea strașnic vita nărăvașă.
De felul lui se zice că era foarte blând, visător,
Seara se suia pe o plastă** de fân și se uita la stele.
Scria și poezii.

Pe una a publicat-o, încrustând-o cu briceagul
Pe o plută tânără, pe Dobreț,
Singura lui tipăritură în timpul vieții,
Care a tot crescut cu copacul
Și a avut mare influență asupra mea.

(Marin Sorescu, *Tata*, în volumul *La Liliaci*)

**resteu* – fiecare dintre cele două bare în formă de cui, din fier sau din lemn, cu care se închid marginile jugului; scurtătură, retevei.

***plastă* – claie de fân.

SUBIECTUL I

30 de puncte

Răspunde, pe foaia de concurs, la fiecare dintre următoarele cerințe:

- 1** Ilustrează, prin exemple, câte o figură de stil identificată în fiecare dintre textele citate. **5 puncte**
- 2** Precizează mijloacele prin care sunt exprimate elementele nonverbale și paraverbale ale comunicării în dialogurile din textul **A**. **5 puncte**
- 3** Identifică două dintre instanțele comunicării narative în textul **A** și ilustrează-ți alegerea prin exemple. **5 puncte**
- 4** Prezintă un element de conținut comun celor două texte, valorificând câte o secvență relevantă. **5 puncte**
- 5** Susține-ți opinia despre semnificația următoarei secvențe din textul **A**: *Atunci am început să tac. Mi s-a făcut un fel de frică. Vorbele mele mă apasă. Cineva mi-a zis odată că au har. Cine-s eu ca să am dreptul să schimb prin cuvinte lumea, când mi se pare strâmbă? Și dacă cumva fac rău cu ele, crezând că fac bine? Dacă strâmb chiar eu lumea, crezând că o îndrept? Dacă distrug, crezând că repar?* **5 puncte**

Notă! Niciun răspuns nu va depăși 100 de cuvinte.

Pentru **conținut**, vei primi **25 de puncte**, iar pentru **redactare**, vei primi **5 puncte** (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

SUBIECTUL al II-lea**35 de puncte**

Pornind de la întâmplarea schițată în textul B, redactează, în stil jurnalistic, o știre de 150 – 200 de cuvinte care ar putea fi publicată într-un cotidian. Întâmplarea s-a petrecut în preziua publicării știrii, în localitatea Bulzești, Dolj.

Notă! Pentru **conținut**, vei primi **30 de puncte**, iar pentru **redactare**, vei primi **5 puncte** (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

SUBIECTUL al III-lea**35 de puncte**

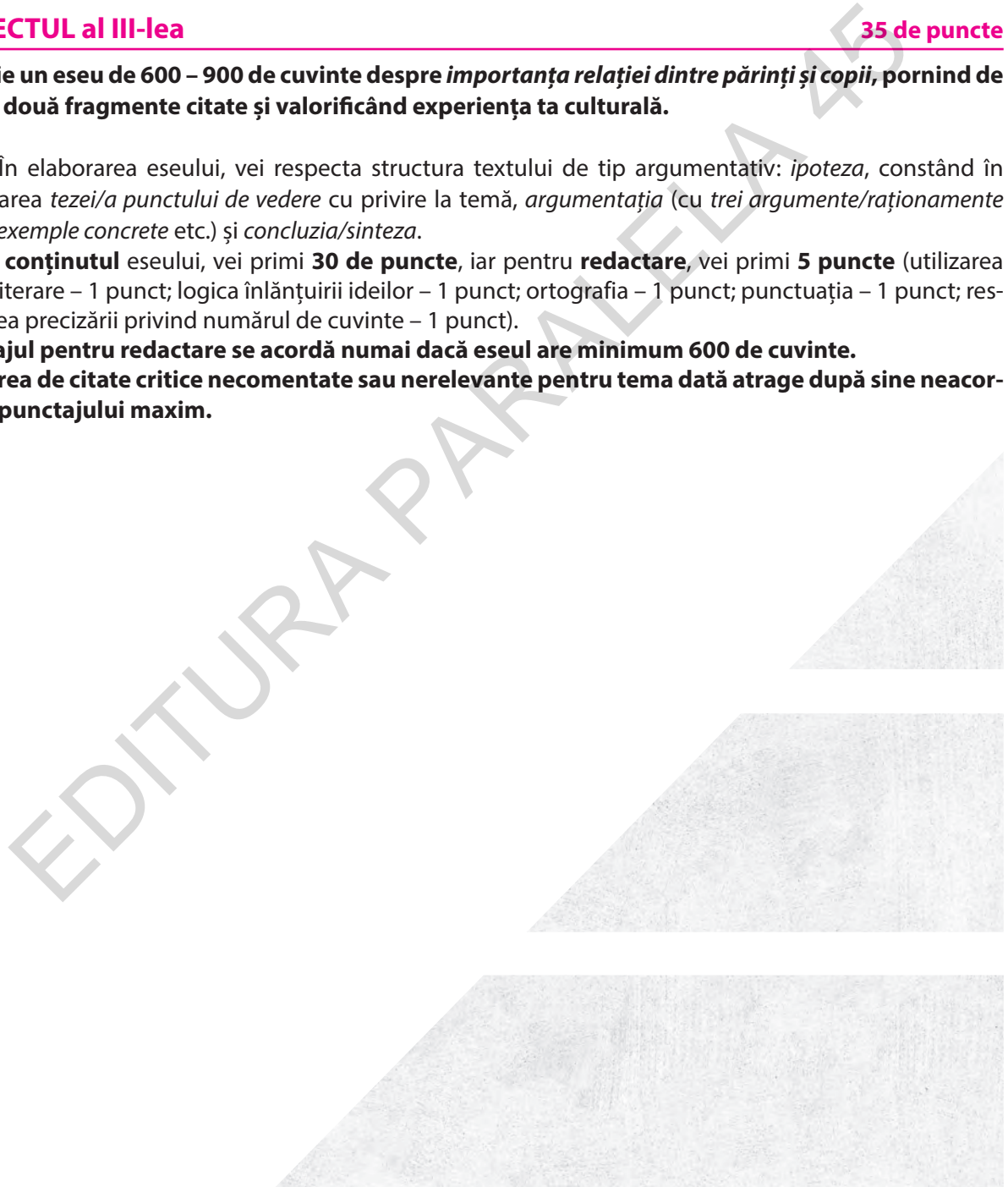
Scrive un eseu de 600 – 900 de cuvinte despre *importanța relației dintre părinți și copii*, pornind de la cele două fragmente citate și valorificând experiența ta culturală.

Notă! În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în formularea *tezei/a punctului de vedere* cu privire la temă, *argumentația* (cu *trei argumente/raționamente logice/exemple concrete etc.*) și *concluzia/sinteza*.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **30 de puncte**, iar pentru **redactare**, vei primi **5 puncte** (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă eseul are minimum 600 de cuvinte.

Inserarea de citate critice necomentate sau nerelevante pentru tema dată atrage după sine neacordarea punctajului maxim.

Clasa a XI-a

Testul 1

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Lucrările în care eseul/răspunsurile sunt precedate de titlu și/sau motto vor fi notate cu zero puncte.
- Timpul de lucru: trei ore.
- Total: 100 de puncte.

Citește cu atenție textele de mai jos:

A.

[...] Dar în astă sară Dionis era vesel fără să știe de ce. La căpețelul de lumânare ce sta în gâtul garafei cu ochiul roș și bolnav, el deschise o carte veche legată cu piele și roasă de molii – un manuscris de zodii. El era un ateist superstițios – și sunt mulți de aceștia. Inițialele acestei cărți cu buchii erau scrise ciudat cu cerneală roșie ca sângele, caractere slave de o evlavioasă, gheboasă, fantastică arătare. O astrologie mai mult de origine bizantină, bazată pe sistemul geocentrist, sistem care admite pământul de centrul arhitecturii lumesti și pe om de creatura pentru a cărui plăcere Dumnezeu ar fi făcut lumea. [...]

Privi din nou la painjinișul de linii roșii – și liniile începură a se mișca. El puse degetul în centrul lor – o voluptate sufletească îl cuprinse – mai întâi i se păru c-aude șoptirea acelor moșnegi bătrâni care, pe când era mic, îi povesteau în timp de iarnă, ținându-l pe genunchi, povești fantastice despre zâne îmbrăcate în aur și lumină, care duc limpedea lor viață în palate de cristal – și pare c-a fost ieri, ieri pare că-și încălcea degetele în barba lor albă și asculta la graiul lor înțelept și șoptitor, la cumiștia trecutului, la acele vești din bătrâni. El nu se mai îndoia... de o mână nevăzută el era tras în trecut. Vedea răsărind domni în haine de aur și samur, îi asculta de pe tronurile lor, în învechitele castele, vedea divanul de oameni bătrâni, poporul entuzias și creștin unduind ca valurile mării în curtea Domniei – dar toate erau încă amestecate.

Și liniile semnului astrologic se mișcau cumplit ca șerpi de jărat. Tot mai mare și mai mare devenea painjinul.

— Unde să stăm? auzi el un glas din centrul de jărat al cărții.

— Alexandru cel Bun! putu el șopti cu glasul apăsător, căci bucuria, uimirea îi strângea sufletul și... încet, încet painjinișul cel roș se lărgi, se diafaniză și se prefăcu într-un cer rumenit de apunerea soarelui. El era lungit pe o câmpie cosită, fânul clădit mirosea, cerul de înserare era deasupra-i albastru, limpede, adânc, nouri de jărat și aur umpleau cu oștirile lor cerul, dealurile erau încărcate cu sarcini de purpură, paserile-n aer, oglinzile râurilor rumene, tremurătorul glas al clopotului umplea sara chemând la vecernie, și el? – el – ce îmbrăcăminte ciudată! O rasă de șiac, un comanac negru – în mâna lui cartea astrologică. Și ce cunoscute-i păreau toate. El nu mai era el. I se părea atât de firesc că s-a trezit în această lume. Știa sigur cum că venise în câmp ca să citească, că citind adormise. Camera obscură, viața cea trecută a unui om ce se numea Dionis, ciudat – el visase! „Ah! gândi el – cartea mea mi-a făcut șotia asta, în urma citirii ei am visat atâtea lucruri extraordinare. Ce lume străină, ce oameni străini, ce limbă, parcă era a noastră, dar totuși străină, alta”... Ciudat! Călugărul Dan se visase mirean cu numele Dionis... pare că se făcuse în alte vremi, între alți oameni! Ciudat! „Ah meștere Ruben, zise el zâmbind – cartea ta într-adevăr minunată este!... numai de n-ar ameți mintea; acuma simt eu, călugărul, că sufletul călătorește din veac în veac, același suflet, numai că moartea-l face să uite că a mai trăit. Bine zici, meștere Ruben, că egiptenii aveau pe deplin dreptate cu metempsihoza lor. Bine zici cum că în sufletul nostru este timpul și spațiul cel nemărginit și nu ne lipsește decât varga magică de a ne transpune în oricare punct al lor am voi. Trăiesc sub domnia lui Alexandru-vodă și-am fost tras

de-o mână nevăzută în vremi ascunse în viitorul sufletului meu. Câți oameni sunt într-un singur om? Tot atâția câte stele sunt cuprinse într-o picătură de rouă sub cerul cel limpede al nopții. Și dac-ai mări acea picătură, să te poți uita în adâncul ei, ai revedea toate miile de stele ale cerului, fiecare – o lume, fiecare cu țări și popoare, fiecare cu istoria evilor ei scrisă pe ea – un univers într-o picătură trecătoare. Ce adânc e evreul acesta!” – gândi el în sine despre dascălul Ruben.

El se sculă din iarbă cu cartea cea veche în mână. Departe, munții cu fruntea încununată de codri, cu poalele pierdute în văi cu izvoare albe. Nouri mari, rotunzi și plini pare-că de vijelie treceau pe cerul adânc albastru; prin ei munții ridicau adâncuri și coaste-n risipă, stanuri negre și trunchete despicau pe ici pe colo negurile și un brad se înălța singur și detunat pe-un vârf de munte în fața soarelui ce apunea. Când soarele intră în nouri, ei părură roșii și vineți, tivțiți cu aur ce lumina dinapoia lor. Îngropau în grămezi de arcuri înalte, de spelunci adânci, suite una peste alta, lumina cerescului împărat, și numai din când în când, sfâșiindu-se, se revărsa prin negrele lor ruine lacuri de purpură. Apoi, încet, se risipiră în creți vineți, soarele cădea la vale și părea pe vârful bradului singuratec ca o frunte în raze pe umeri negri, apoi coborî printre crengi de păr un cuib de rubin între ramuri, apoi, după trunchiul gros, aruncă dungii rumene pe stanurile munților și făcea ca ei să-și aprindă jăraticul de argint al frunților lor – până ce se cufundă cu totul după munte, care sta negru și nalt, zugrăvindu-și în aerul albastru marginile lui tivite cu roșată. Înserează încet, stelele mari izvorăsc pe albastrele lanuri ale cerului și tremură voluptos în aerul moale și clar al serii și armonia câmpenească umple sara cu miile ei de glasuri, toate deosebite și toate contribuind la dulcea și voluptoasa somnoroșie a lunii. [...]

— Cine-i? întrebă un glas adânc, dar liniștit.

— Eu, Dan. Ușa se deschise și drept în fața lui Dan se ivi un om nalt, cu barba lungă și sură, cu fruntea mare, iar pe creștet avea un fes mic, asemenea iarmurcei jidovești. El întinse călugărului mâna și-l duse-n odaie. În dulapuri vechi de lemn simplu erau cărți vechi legate în piele, craniile de oameni și paseri împăiate pe polițele din perete, un pat și o masă pline cu pergamente și hârtii; iar în atmosfera, grea de mirosul substanțelor închise în fiole, făclia arunca o lumină turbure, roșie, galbenă și somnoroasă.

Maistrul Ruben era un bătrân de o antică frumusețe. O frunte naltă, pleșuvă, încrețită de gândiri, ochii suri, boltiți adânc în capul cel înțelept, și barba lungă, care curgea de sub adâncii umeri ai obrazului până pe pieptul întotdeauna cam plecat, îi da arătarea unui înțelept din vechime. Arătarea lui era liniștită – dar nu blândă; numai în împrejurul gurii musculoase se vedea o dulceață amărită de îndoieli. El este un evreu învățat, pribegit din Spania în Polonia, unde însă, neputând fi învățător public, pentru că rămăsese în legea lui, fusese chemat de Domnul Moldovei ca dascăl de matematică și filozofie la Academia din Socola. Călugărul Dan e unul din școlarii Academiei, iar cu deosebire al maistrului Ruben, care-i împărtășește toate îndoielile, dar și toate descoperirile lui tănuite. Înțeleptul evreu se uită cu oarecare curiozitate la fața visătoare a lui Dan.

(Mihai Eminescu, *Sărmanul Dionis*)

B.

Regina Maria: „Iată cum am început să scriu”

N-am vorbit încă de scrierile mele. Iată cum am început să scriu:

Chiar din copilărie eram înzestrată cu o vie imaginație și îmi plăcea să spun povești surorilor mele, seara, când eram fiecare în pătuțul nostru una lângă alta. Mai târziu începui să spun povești copiilor mei și, cu cât mergeam spre maturitate, poveștile propășeau împreună cu mine, iar copiilor mei, chiar după ce se făcuseră mari, le plăcea să m-audă povestind.

Îmi înjghebam basmele din belșugul de viziuni ce-mi pluteau în imaginație. Mai totdeauna erau fantastice și închipuirea mea era atât de colorată, încât puteam zugrăvi locuri minunate și oameni

minunați, uneori eroici, altelei grotești sau hazlii și viața lor era un amestec de durere și de caraghioslăc, însă în toate curgea un puternic șuvoi de idealism și se simțea o nuanță de romantism.

Frumosul juca un mare rol în toate. Frumusețea, de orice fel ar fi, mă atrage; atât de limpede vedeam tot ce povesteam, încât făceam pe ascultătorii mei să rătăcească împreună cu mine prin grădini și palate minunate, prin locuri pustii, pe vârfuri de munți, pe lungi țărături de mare sau prin locuri îngrozitoare unde se întâlneau cele patru vânturi.

Într-o zi îmi spuse fetița mea Elisabeta:

— Mamă, ar trebui să scrii toate astea, ar fi păcat să lași să se șteargă tablouri atât de frumoase, ar trebui să le păstrezi; puțini oameni sunt care să poată face pe alții să-i urmeze în lumi atât de nemaiauzite. Ești născută ca să scrii basme.

Basme! Cuvântul mă vrăji. Totdeauna îmi plăcuseră basmele, legendele, vechile balade; cu cât erau mai ciudate, mai înfricoșătoare, cu atât îmi plăceau mai mult. Îmi sunt dragi legendele scoțiene și scandinave numite saga, precum toate povestirile eroice și romantice din trecut. Basme, legende... Închideam ochii și vedeam numeroasele ființe, făurite de închipuirea mea, mișcându-se în fața mea în toate culorile, cu toate florile, cu toate desăvârșirile. Era o nemaipomenită bogăție de comori nesfârșite. Astfel începeai să scrii basme...

Nu erau opere literare de mare preț; nu știam absolut nimic din meșteșugul scrisului, nici despre stil, compoziție și regulile jocului, dar știam cum să trezesc viziuni de frumusețe și uneori emoții. Stăpâneam și o mare bogăție de vocabular.

Carmen Sylva, când descoperi că scriam, în loc să rădă de mine și să ia în zeflema smeritele mele încercări literare, mă încurajă de la început în tot chipul. Acum îmbătrânea și închipuirea ei se istovea; găsea deci că a mea se ivise tocmai la timp, ceea ce arăta din partea ei multă și generoasă uitare de sine. Declară că faptul că știam să mânuiesc condeiul era o descoperire binecuvântată și fericită și mai spuse o mulțime de alte lucruri pline de bunătate și de entuziasm. Mă îndemnă să scriu și cum sfârșeam o poveste mi-o cerea îndată ca s-o traducă în nemțește. Mă asigură că aveam un vocabular mai mare decât al ei, deși bogat și al ei, și că vedeam frumusețea cu o intensitate fără seamăn. Îmi spunea încă alte lucruri care mă umpleau de bucurie și de mândrie, cu toate că știam pe Aunty cam prea entuziasă și nu întotdeauna în stare să cântărească cu ascuțime adevărata valoare a lucrurilor.

— Kindchen, Kindchen! [*„Copilașule, copilașule!” (în lb. germ. în original)*] zicea ea uneori, nu-mi trecea prin gând că știi atâtea!

Nici mie nu-mi trecuse prin gând că știam atâtea; îmi închipui că subconștientul din mine sorbise neconținut nenumăratele lucruri pe lângă care mi se părea că trec fără a le vedea. Adunasem în mine priveliști, simțiri, emoții, tablouri, patimi, bucurii și dureri omenești, precum și o oarecare filosofie dobândită prin simplul fapt că trăiam. Toate erau puse la păstrare în mine cine știe unde și înviau când atingeam condeiul de hârtie. Mai presus de toate era frumusețea, nemărginită frumusețe peste tot în orice formă, și toată era a mea dacă știam s-o prind.

La început îmi închipuiam că nu pot scrie decât basme și că trebuie mereu să descriu lucruri fantastice, supraomenești, din lumile nereale ale închipuirii, să înjgheb tablou după tablou din nimic alt decât din frumusețe. Eram îmboldită de o adevărată sete de frumos. Dar în toate simțeam aceeași ciudată neputință de a mă lua în serios, ca în tinerețea mea, și care nu mă părisea nici acum când scriam. Nu vreau să mă prefac că știu mai mult decât știu, nici că sunt altceva decât ceea ce sunt, acestea erau gândurile care stăvileau dezvoltarea mea. Nu vreau să mă îngâmf, nici să-mi însușesc ceva la care n-am drept întrebuițând mijloace fățarnice... Mai bine să fiu prețuită mai prejos decât valoarea mea decât mai presus; nu vreau fățarnicie, nu vreau nimic factice...

Dar într-o zi descoperii că pot să descriu, să zugrăvesc un peisaj, un sat, un apus de soare, un drum prăfuit și că puteam ușor trezi viziunea oricărui loc precum și a oamenilor obișnuiți și a oricărui

lucru pitoresc ori ademenitor. Simțeam atmosfera, durerea precum și tot ce se ascunde sub aparența văzută de ochii noștri; toate le simțeam și pe când scriam îmi dădeam seama că acest dar îmi venise treptat-treptat din pricina iubirii mele tot mai mari pentru țara mea adoptivă. Înțelesei cât de adânc sorbisem în mine toate frumusețile ei, toate trăsăturile ei caracteristice, lucrurile ciudate ce deosebesc România, și știam că voi fi în stare într-o zi să le descriu, iar această siguranță mă făcea să mă simt puternică și bogată.

Stam încă mult la îndoială în privința formei și a stilului ce aveam să-mi aleg; orice era straniu și nereal mă atrăgea încă prea mult și eram încă nedibace, însă viziunile, tablourile, emoțiile, senzațiile erau toate păstrate în mine adormite, așteptând să le dau viață.

Așadar fără a sta mult la gânduri îmi urmau scrisul înainte, cu smerenie, fără pretenție, și odată ce începusem nu mai puteai lăsa condeiul din mână.

(Silvia Irina Zimmermann, *Reginele scriitoare ale României: Elisabeta (Carmen Sylva) și Maria*
https://edituracorint.ro/pub/media/catalog/product/attachment/r/e/reginele_scriitoare_ale_romaniei_fragment.pdf)

SUBIECTUL I

30 de puncte

Răspunde, pe foaia de concurs, la fiecare dintre următoarele cerințe:

- 1 Ilustrează, prin câte un exemplu din fiecare text, funcția poetică a comunicării. 5 puncte
- 2 Motivează alternarea utilizării verbelor la imperfect și perfect simplu în textul A. 5 puncte
- 3 Prezintă un aspect al evoluției normei limbii literare utilizând exemple din textul A. 5 puncte
- 4 Explică rolul utilizării tiparului descriptiv în unul dintre textele propuse spre analiză. 5 puncte
- 5 Susține-ți opinia despre semnificația următoarei secvențe din textul B: *Îmi înjghebam basmele din belșugul de viziuni ce-mi pluteau în imaginație. Mai totdeauna erau fantastice și închipuirea mea era atât de colorată, încât puteam zugrăvi locuri minunate și oameni minunați, uneori eroici, alteori grotești sau hazlii și viața lor era un amestec de durere și de caraghioslâc, însă în toate curgea un puternic șuvoi de idealism și se simțea o nuanță de romantism.* 5 puncte

Notă! Niciun răspuns nu va depăși 100 de cuvinte.

Pentru **conținut**, vei primi **25 de puncte**, iar pentru **redactare**, vei primi **5 puncte** (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

SUBIECTUL al II-lea

35 de puncte

Imaginează-ți un dialog de 150 – 300 de cuvinte între regina Elisabeta Carmen Sylva și Mihai Eminescu, pe teme literare.

Notă! Pentru **conținut**, vei primi **30 de puncte**, iar pentru **redactare**, vei primi **5 puncte** (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

SUBIECTUL al III-lea

35 de puncte

Scrive un eseu de 600 – 900 de cuvinte despre *modalități diferite de abordare a fantasticului în artă*, pornind de la cele două fragmente citate și valorificând experiența ta culturală.

Notă! În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în formularea *tezei/a punctului de vedere* cu privire la temă, *argumentația* (cu *trei argumente/raționamente logice/exemple concrete etc.*) și *concluzia/sinteza*.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **30 de puncte**, iar pentru **redactare**, vei primi **5 puncte** (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă eseul are minimum 600 de cuvinte.

Inserarea de citate critice necomentate sau nerelevante pentru tema dată atrage după sine neacordarea punctajului maxim.

EDITURA PARALELA 45

Nivelul 1 – Clasele a IX-a și a X-a

Testul 1

Înainte de a răspunde la cerințele formulate, citește cu atenție precizările de mai jos:

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- În cazul subiectelor care presupun încadrarea într-o limită de rânduri, vei numerota fiecare rând pe care îl vei scrie.
- În cazul cerințelor în care limita maximă de rânduri este precizată, nu se vor lua în considerare rândurile excedentare.
- Timpul de lucru este de trei ore.

Citește cu atenție textele, apoi cerințele și răspunde la fiecare dintre acestea:

SUBIECTUL I

30 de puncte

Scrisoarea a patra

Doamnei Saville, Anglia

5 august 17..

Ni s-a întâmplat astăzi un accident ciudat, pe care nu pot să nu ți-l semnalez, deși este foarte probabil să mă vezi înainte ca aceste hârtii să ajungă la tine.

Lunea trecută (31 iulie), nava era aproape înconjurată de gheață din toate părțile, deplasându-se cu greutate prin apa mării.

Situația noastră era oarecum periculoasă, mai ales că eram înconjurați și de o ceață foarte groasă. Prin urmare, ne-am oprit, așteptând să se producă niște schimbări în starea vremii.

Pe la ora două, ceața s-a împrăștiat și noi am putut vedea bucăți uriașe și neregulate de gheață, înghesuite în toate direcțiile, care păreau fără sfârșit. Unii dintre camarazii mei au gemut la vederea lor, iar în mintea mea a început să crească îngrijorarea și gândurile negre m-au invadat, când, o imagine ciudată ne-a distras atenția de la situația noastră. Am zărit o trăsură joasă, fixată pe o sanie trasă de câini, îndreptându-se spre nord, la o distanță de o jumătate de milă; o ființă care avea forma unui bărbat, dar de o statură uriașă, stătea pe sanie și conducea câinii. Am urmărit cu telescoapele noastre înaintarea rapidă a călătorului până când acesta s-a pierdut printre formele neregulate ale gheții.

Această apariție ne-a produs o surprindere fără margini. Eram, așa cum credeam noi, la multe sute de mile distanță de orice pământ, dar ființa respectivă părea să demonstreze că, în realitate, acesta nu era chiar așa de îndepărtat cum presupuneam noi. Oricum, blocați cum eram în gheață, era imposibil să-l urmărim, dar l-am observat cu cea mai mare atenție.

După aproape două ore de la această întâmplare, am auzit mugetul mării și, înainte de lăsarea nopții, gheața s-a spart și ne-a eliberat nava. Am rămas totuși pe loc până dimineață, temându-ne să nu ne ciocnim în întuneric de acele mari bucăți care pluteau libere, după ce se spărsese gheața. Am profitat de acest timp și m-am odihnit câteva ore.

Dimineața totuși, imediat ce s-a făcut lumină, m-am dus pe punte și i-am găsit pe marinari adunați într-un colț al vasului, aparent vorbind cu cineva care se afla jos, pe mare. Era, de fapt, o sanie, asemenea celei pe care o văzuserăm mai înainte, care, în timpul nopții, plutise spre vasul nostru, pe o bucată mare de gheață.

Doar un singur câine rămăsese în viață, dar înăuntru, era o ființă umană pe care marinarii încercau să o convingă să vină pe vas. Acesta nu era, așa cum ni se păruse celălalt călător, un locuitor sălbatic al

unor insule nedescoperite încă, ci mai degrabă un european. Când am apărut pe punte, locotenentul a spus: „Iată-l pe căpitanul nostru, el nu te va lăsa să pieri în mare.”

După ce m-a observat, străinul mi s-a adresat într-o engleză cu accent străin: „Înainte să urc la bordul navei tale, spuse el, vrei să fii amabil și să-mi spui încotro te îndrepti?”

Poți să-ți imaginezi uimirea mea, auzind o asemenea întrebare, adresată mie de un bărbat aflat pe punctul de a pieri și căruia am presupus că vasul meu i-ar fi fost mai prețios decât orice bogăție pe care pământul i-ar fi putut-o oferi. I-am răspuns totuși că suntem într-o călătorie de cercetare, spre Polul Nord.

Când a auzit acest lucru, a părut mulțumit și a consimțit să urce pe vas. Dumnezeu mare, Margaret, dacă l-ai fi văzut pe omul care acceptase, pentru siguranța lui, să urce, surprinderea ta ar fi fost fără margini. Membrele sale erau aproape înghețate, iar corpul era îngrozitor de afectat de oboseală și de suferință. N-am văzut niciodată un om într-o stare atât de rea.

Am intenționat să-l transportăm în cabină, dar de îndată ce nu a mai avut aer proaspăt, a leșinat.

Prin urmare, l-am adus înapoi pe punte și l-am reanimat frecându-l cu brandy și forțându-l să înghită o mică cantitate de băutură. De îndată ce a dat semne de viață, l-am înfășurat în pături și l-am așezat lângă soba din bucătărie. Încet, încet și-a revenit și a mâncat puțină supă, care l-a revigorat minunat.

Două zile au trecut în acest fel, înainte ca el să fie capabil să vorbească, și m-am temut adesea că suferințele îndurate l-au privat de capacitatea de înțelegere. Când s-a refăcut într-o oarecare măsură, l-am mutat în cabina mea și l-am îngrijit atât cât mi-am putut permite. N-am văzut niciodată o creatură mai interesantă: ochii lui au, în general, o expresie de sălbăticie și chiar nebunie, dar sunt momente când dacă cineva îi dă un semn de bunățate sau îi face cel mai neînsemnat serviciu, întreaga sa înfățișare se luminează cu un zâmbet plin de farmec și cu o bunăvoință fără de pereche.

În general este melancolic și trist, și câteodată scrâșnește din dinți, ca un om agitat din cauza greutăților care-l apasă.

Când musafirul meu a fost cât de cât refăcut, am avut mari probleme în a-i îndepărta pe bărbații care doreau să-i pună o mie de întrebări. Dar nu l-am lăsat să fie chinuit de curiozitatea lor inutilă, acum când refacerea trupului și a minții depindeau, bineînțeles, de odihnă totală. O dată, totuși, locotenentul l-a întrebat de ce a venit atât de departe, peste gheață, într-un vehicul atât de ciudat.

Instantaneu, fața sa a căpătat o expresie de adâncă tristețe și a răspuns: „Să caut pe cineva, care a plecat de la mine.”

„Și acel om pe care-l urmărești călătorește în același mod?”

„Da.”

„Atunci, îmi închipui că l-am zărit, pentru că am văzut cu o zi înainte de a te găsi pe tine, câțiva câini care trăgeau peste gheață o sanie cu un om în ea.”

Acest răspuns i-a atras străinului atenția și a început să pună o mulțime de întrebări în legătură cu ruta pe care demonul, cum l-a numit el, a urmat-o. Imediat după aceea, când a rămas singur cu mine, a spus: „Ți-am stârnit, fără îndoială curiozitatea, atât ție, cât și acestor oameni buni, dar tu ești prea respectuos pentru a pune întrebări.”

„Cu siguranță, ar fi foarte impertinent și inuman din partea mea să te necăjesc cu vreo anchetă.”

„Și totuși, m-ai salvat dintr-o situație ciudată și periculoasă și m-ai readus la viață.”

Curând după aceasta, el m-a întrebat dacă nu cumva cred că cealaltă sanie a fost distrusă în momentul în care s-a spart gheața. I-am răspuns că nu pot să-i spun cu siguranță, pentru că gheața nu s-a spart până aproape de miezul nopții și călătorul ar fi putut să ajungă într-un loc sigur înainte de acest moment, dar n-aș putea să-mi dau cu părerea despre aceasta.

Din acel moment, un nou suflu de viață a animat starea sufletească decăzută a străinului. [...]

Acesta este jurnalul meu, care prezintă perioada dintre ciudata întâmplare și până în prezent. Sănătatea străinului s-a îmbunătățit treptat, dar este încă foarte tăcut și pare neliniștit atunci când cineva, cu excepția mea, intră în cabina sa. Totuși, comportarea lui este atât de prietenoasă și de blândă, încât toți marinarii sunt interesați de el, deși au comunicat foarte puțin.

În ceea ce mă privește, am început să-l iubesc ca pe un frate, iar permanenta și profunda sa recunoștință, mă umple de admirație și de compasiune. Trebuie să fi fost o persoană nobilă în zilele sale bune, fiind chiar și acum, în această stare mizerabilă, atât de atrăgător și de amabil.

Draga mea Margaret, am spus într-una dintre scrisorile mele că nu-mi voi găsi niciun prieten pe întinsul ocean; totuși am găsit un om pe care, înainte ca sufletul său să fi fost distrus de nenorocire, aș fi fost fericit să-l am ca frate al sufletului meu.

Voi continua jurnalul cu informații referitoare la străin, atunci când le voi avea.

(Mary Shelley, *Frankenstein: un Prometeu modern*, traducere din limba engleză de Teodora Ioniță)

A. Scrie, pe foaia de concurs, litera corespunzătoare răspunsului corect.

1 Străinul a urcat pe navă:

0,25 puncte

- a) în dimineața zilei de 1 august;
- b) în dimineața zilei de 31 iulie;
- c) în seara zilei de 5 august;
- d) în timpul zilei de 31 iulie.

2 Membrii echipajului sunt uimiți de:

0,25 puncte

- a) bucățile mari de gheață care blocaseră nava;
- b) ceața foarte densă care înconjura nava;
- c) prezența unui om pe o sanie în acele locuri;
- d) zgomotul făcut de mare în timpul nopții.

3 Străinul pune numeroase întrebări despre:

0,25 puncte

- a) cum arăta demonul văzut de călători;
- b) motivul pentru care a fost salvat;
- c) ruta pe care o urmează nava;
- d) sania văzută inițial de echipaj.

4 Pentru căpitanul navei, străinul este:

0,25 puncte

- a) un om care i-ar putea fi prieten;
- b) un om care îi pare a fi un demon;
- c) un om care nu-i trezește interesul;
- d) un om care-i aduce mari probleme.

B. Stabilește ordinea din text a următoarelor idei, apoi notează doar cifrele corespunzătoare acestora, într-o casetă similară celei de mai jos: 2 puncte

--	--	--	--	--	--	--	--

1. Nava este eliberată din ghețuri.
2. Echipajul zărește o trăsură joasă, fixată pe o sanie trasă de câini, îndreptându-se spre nord, la o distanță de o jumătate de milă.

3. Nava se deplasează cu greu, înconjurată de gheață.
4. Echipajul este cuprins de îngrijorare.
5. Dimineăta, marinarii vorbesc cu un călător care plutise pe o bucată de gheață până la vas.
6. Oamenii de pe navă se odihnesc câteva ore.
7. Înfașurat în pături, străinul este așezat lângă soba din bucătărie.
8. Străinul este frecat cu brandy și forțat să înghită o mică cantitate de băutură.

C. Răspunde, pe foaia de concurs, prin enunțuri, la fiecare dintre cerințele de mai jos referitoare la textul dat:

- 1** Precizează destinația călătoriei navei. 3 puncte
- 2** Menționează două întrebări care i s-au pus străinului urcat pe navă. 3 puncte
- 3** Explică motivul pentru care întrebarea străinului despre destinația călătoriei sale i-a produs o mare uimire căpitanului navei. 3 puncte
- 4** Prezintă două trăsături antitetice pe care căpitanul de navă le observă la străinul urcat pe navă. 3 puncte

D. Doi prieteni discută între ei despre fragmentul selectat din *Frankenstein*, de Mary Shelley. Redactează un text, de cel mult 30 de rânduri, care să reprezinte intervenția ta în acest dialog. Alege una dintre opiniile formulate de cei doi prieteni, pe care o vei susține prin două argumente, în dezvoltarea cărora vei valorifica textul dat: 15 puncte

— Consider că merită să-ți riști viața pentru a duce la capăt o misiune pe care ți-ai asumat-o, precum personajul din fragmentul pe care l-am citit din *Frankenstein*, de Mary Shelley.

— Nu sunt de acord că merită să-ți riști viața și să-ți pierzi noblețea, asemenea străinului salvat dintre ghețuri, pentru a căuta pe cineva.

SUBIECTUL al II-lea

20 de puncte

Cartea aceasta este povestea navei *Belgica*, a expediției belgiene în Antarctica și mai ales a oamenilor care au făcut posibilă o întreprindere care va fi continuată în acest secol, dincolo de Pământ, dincolo de Lună, pe planeta Marte. În anul 1898, nava *Belgica*, o corabie cu trei catarge, dar dotată și cu un motor cu abur, convertită dintr-o veche balenieră, este prinsă de ghețuri în Marea Bellingshausen în fața coastei continentului antarctic, continent despre care nici măcar nu se știa că ar exista. Condușă de un tânăr comandant al marinei belgiene, Adrien de Gerlache, *Belgica* plecase în august 1897 din Anvers spre mările de la Polul Sud cu scopul declarat al efectuării primei expediții științifice la acest capăt al Pământului. Al doilea scop, nu mai puțin important, venea din ambiția lui Gerlache de a pune mica Belgie în rândul marilor națiuni ale lumii angajate în cursa eroică a cuceririi regiunilor polare.

Soarta face ca Julian Sancton, cunoscut publicist american pasionat de călătorii, să citească un articol în care se vorbea despre pregătirile pentru călătoriile spațiale lungi spre Marte și despre modul în care cercetătorii NASA se inspiră în acest scop din experiența unei expediții antarctice de la sfârșitul secolului al XIX-lea. Era vorba despre *Belgica* și prima iernare a unui echipaj în apele Antarcticii. Pornind de aici, Sancton a vrut să afle ce s-a întâmplat cu echipajul *Belgicai* și a plecat într-o călătorie de documentare care îi va lua cinci ani. A ajuns și el în Antarctica, a căutat jurnalele membrilor

expediției, a citit din arhive rapoartele științifice și a văzut colecțiile de plante și de animale aduse de *Belgica* din îndepărtatele ținuturi de la Polul Sud.

Rezultatul este o carte fascinantă, un thriller despre o mână de oameni izolați pe o navă, într-un mediu incredibil de ostil, atât de departe de orice altă ființă omenească. Cât de similar cu o călătorie spre Marte, nu-i așa?

Adrien de Gerlache a realizat această expediție sub mâna destinului. Echipajul său de factură internațională a avut în componență tineri ce vor deveni nume sacre ale explorărilor polare, cum este Roald Amundsen, cuceritorul de mai târziu al Polului Sud. Sau medicul Frederick Albert Cook, un om cu intuiții de geniu și un explorator de mare calibru, personalitate controversată, dar salvator al expediției, Emil Racoviță, marele savant, întemeietor al biospeologiei, sau polonezii Antoni Dobrowolski și Henryk Arctowski. Adrien de Gerlache însuși va ajunge erou al Belgiei și va lăsa în familie, generațiilor următoare, moștenirea și pasiunea pentru noi expediții.

Dar de ce a considerat NASA că este nevoie să studieze experiența celor de pe *Belgica*?

Petrecând iarna polară pe nava blocată de banchiză, oamenii au trăit lucruri pe care știința nu le înțelegea, legate de efectele fizice și psihice ale izolării, ale nopții polare, ale viețuirii unui grup într-un spațiu restrâns, înconjurat de o imensitate înfricoșătoare. Unii și-au pierdut viața, alții și-au pierdut mințile, iar toți au avut sănătatea afectată pentru mult timp după întoarcerea din expediție. [...]

Povestea expediției *Belgica* și a celor 18 membri ai ei, dintre care 16 au supraviețuit, este aceeași poveste atât de cunoscută și mereu atât de surprinzătoare a spiritului uman. A exploratorilor care se duc în locuri imposibile și depășesc tot ceea ce s-ar fi putut crede despre puterea ființei umane. [...]

Povestea *Belgicai* nu este cu nimic mai prejos. Niciodată, pe parcursul întregii cărți, nu vezi vreo urmă de triumfalism. Oamenii suferă îngrozitor din cauza frigului, din cauza întunericului, din cauza hranei, din cauza gheții. Tot ceea ce fac este cu prețul unor eforturi enorme. În niciun moment nu îi vezi victorioși, aroganți, siguri de succes. Dimpotrivă. Viața lor în lunile petrecute pe mare și apoi pe banchiză este tot timpul în pericol și în fiecare secundă trebuie să se lupte pentru supraviețuire. Nu sunt supereroi. Nu au puteri magice. Sunt slabi. Sunt bolnavi. Le este frică. Au defecte. Se ceartă, nu se suportă unii cu alții. Fac planuri, se urăsc. Vor puterea. Complotează. Sunt suspicioși. Fac greșeli. [...] Dar în ciuda tuturor resentimentelor dintre membrii echipajului, spiritul de solidaritate nu părăsește corabia în momentele cele mai critice. Se aruncă în apa înghețată când un camarad este măturat de valuri, se salvează unul pe altul când adăpostul este îngropat în zăpadă, se îngrijesc cu devotament de cei mai bolnavi și caută mereu soluții să se salveze. [...]

Nu întâmplător, NASA se interesează acum de aventura din 1898. Pentru că, așa cum spune Roald Amundsen, trei pătrimi dintr-o expediție înseamnă factorul uman. Oricât de multă tehnologie am avea astăzi, factorul uman rămâne decisiv. Motivația omului de a pune piciorul acolo unde nimeni nu a mai fost, de a descoperi, de a căuta noul, cu toate riscurile și cu toată suferința pe care le implică această întreprindere, nu poate fi înlocuită de nimic altceva. Și, când omenirea va ajunge pe Marte, va datora o mică parte și celor de pe *Belgica*, modesta corabie de lemn care a supraviețuit în iadul de gheață de la Polul Sud. O expediție cât zborul spre Marte.

(Ion M. Ioniță, *Drumul spre Marte începe la Polul Sud*,
prefață la *Prizonieri în noaptea polară*, de Julian Sancton)

A. Citește enunțurile de mai jos, extrase din textul dat sau referitoare la acesta. Transcrie cifra asociată enunțului și notează în dreptul fiecăreia, cu A sau F, opțiunea ta. În cazul în care consideri că enunțul este adevărat, notează A în dreptul cifrei, iar, în cazul în care consideri că este fals, notează F.

- 1** În anul 1898, nava *Belgica*, o corabie cu trei catarge, dar dotată și cu un motor cu abur, convertită dintr-o veche balenieră, este prinsă de ghețuri la Polul Sud. 0,40 puncte
- 2** *Belgica* a plecat în august 1897 din Anvers cu unicul scop al efectuării primei expediții științifice la capătul Pământului. 0,40 puncte
- 3** Contextul special în care se află îi determină pe membrii echipajului să-și piardă umanitatea. 0,40 puncte
- 4** Aventura expediției *Belgica* a demonstrat că tehnologia este factorul decisiv în reușita unei expediții. 0,40 puncte
- 5** Textul-suport aparține lui Julian Sancton, cunoscut publicist american pasionat de călătorii. 0,40 puncte

B. Formulează, sub formă de enunțuri, răspunsuri la fiecare dintre cerințele de mai jos:

- 1** Precizează cât timp durează documentarea lui Julian Sancton pentru cartea sa. 3 puncte
- 2** Menționează perspectiva lui Julian Sancton în relatarea aventurii expediției *Belgica*. 3 puncte
- 3** Prezintă în trei, patru enunțuri, o asemănare între expediția navei *Belgica* și zborul spre Marte. 3 puncte

C. Autorul afirmă despre membrii expediției *Belgica*: „Nu sunt supereroi. Nu au puteri magice.” Care este părerea ta? Crezi că exploratorii sunt sau nu sunt eroi? Motivează-ți răspunsul, într-un text de cel mult 20 de rânduri. 9 puncte

SUBIECTUL al III-lea

10 puncte

Citește cu atenție textul multimodal redat, apoi răspunde în enunțuri la următoarele cerințe:

- 1** Identifică o greșeală de scriere în textul afișului de la anunțul-suport. 3 puncte
- 2** Precizează două tehnici de persuasiune specifice comunicării media, utilizate în realizarea afișului de la anunțul-suport. 3 puncte
- 3** Explică, într-un text de cel mult 15 rânduri, relația dintre imagine și text în textul multimodal de mai jos. 4 puncte

Supraviețuire iarna – în pădure și pe munte

Fii pregătit pentru a călători în natură pe orice tip de vreme!

Cursul de supraviețuire cu Relu Nica cuprinde elementele de bază pe care trebuie să le cunoști într-o situație de supraviețuire în natură.

Cursul se desfășoară într-un loc de poveste, la baza Munților Făgăraș.

Vom discuta și pune în practică mai multe tipuri de foc, dar și aprinderea acestora în condiții de iarnă.

Vom construi adăposturi în zăpadă, dar și în pădure.

Deplasarea și orientarea în condiții de iarnă sunt extrem de importante și le vom pune corect în practică în cadrul cursului.

Inițierea în alpinismul de iarnă, cum să te adăpostești în timpul unei furtuni de zăpadă, echipamentul potrivit și cum să obții apă de băut iarna, despre toate acestea vom discuta în cadrul acestui curs.

Te așteptăm!

(Sursa: <https://www.feeder.ro/2018/11/26/supravietuire-iarna/>)

Clasa a X-a. Secțiunea – Conștiința și demnitatea în viața tinerilor

Testul 1

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Punctajul total este de 100 de puncte. Se acordă 10 puncte din oficiu.

PARTEA I

40 de puncte

Se dă textul:

Înțelegând că viața își intra pe făgașul ei la Velikoe, Arseni hotărî să plece. Într-o dimineață frumoasă de ianuarie, el își luă rămas bun de la săteni și le îngădui să îl petreacă doar până la ieșirea din sat. Dar marea faimă a lui Arseni, ale cărei începuturi se află în satul Velikoe, nu s-a mai putut mărgini la acea așezare.

Independent de voința lui, ea s-a răspândit peste tot, biruind umezeala stătută și drumurile desfundate. Arseni s-a dus în satul Lukinskaia, dar faima sa l-a întâmpinat încă de la prima casă. Rezemată de tocul încrustat al ușii, stătea întruchipată de o babă din sat cu un caravai¹.

Tu ești Arseni?

Eu sunt, a răspuns Arseni.

Baba i-a îndesat caravaiul în mâini, și el, fără să se gândească, a ciupit din ea. Pâinea era tare, pentru că (a înțeles Arseni), fusese coaptă demult.

Ajută-ne, Arseni, ne omoară moartea.

De-o vrea Domnul, vă ajut, a murmurat, fără să se uite la babă, Arseni.

Nu înțelegea de unde aflase de el, și s-a dus după ea în tăcere prin sat. Sub picioarele lor clefăia noroiul, printre crengile răschirate ale mestecenilor zburau pe ei fulgi uzi de zăpadă. Pe fondul trunchiurilor albe, fulgii nu se vedeau, dar pielea feței îi simțea bine. Se topeau pe loc pe obraji și rămâneau să atârne pentru scurt timp de gene. [...]

La Lukinskaia, Arseni a rămas mai mult decât la Velikoe. Aici erau mai mulți bolnavi. Și morți erau mai mulți. La Lukinskaia domnea apatia, și aici s-a dovedit mult mai complicat să îi facă să se ajute unul pe altul. Dar Arseni a răzbit și în privința asta.

El îi convingea pe țărani că însănătoșirea lor depinde în mare măsură de ei înșiși. Vrând să trezească în ei puterea vitală, Arseni le demonstra că ajutorul Domnului vine adesea prin oameni care nu stau cu mâinile în sân. Țăranii dădeau din cap, fiindcă oamenii care nu stau cu mâinile în sân erau pentru ei Arseni. Să devină și ei oameni care nu stau cu mâinile în sân nu voiau. Ori nu puteau. Când însă s-au însănătoșit câțiva bolnavi pe care deja îi plâneau, în ei s-a trezit speranța. Și cei care s-au însănătoșit au început să îi ajute pe cei care se îmbolnăveau și să îi scoată pe cei morți. Împărțeau pâine copiilor rămași orfani, spălau și afumau casele, curățau ogrăzile și ulițele rămase pustii în timpul moliemei. Văzând acestea, Arseni a lăsat satul Lukinskaia și a plecat mai departe.

¹ *caravai* – pâine mare și rotundă.

(Evgheni Vodolazkin, *Laur*, traducere din limba rusă de Adriana Liciu)

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre întrebările de mai jos referitoare la textul dat.

- 1 Transcrie un enunț care ilustrează omnisciența narativă în textul-suport. 4 puncte
- 2 Precizează, într-un enunț, o valoare promovată de textul citat. 4 puncte

- 3** Explică, în două – trei enunțuri, cum s-au schimbat oamenii din Lukinskaia. **4 puncte**
- 4** Comentează, în 30 – 50 de cuvinte, semnificația secvenței: *Sub picioarele lor clefăia noroiul, printre crengile răschirate ale mestecenilor zburau pe ei fulgi uzi de zăpadă. Pe fondul trunchiurilor albe, fulgii nu se vedeau, dar pielea feței îi simțea bine. Se topeau pe loc pe obraji și rămâneau să atârne pentru scurt timp de gene.* **4 puncte**
- 5** Exprimă-ți opinia, în 40 – 60 de cuvinte, despre impactul molimei asupra sătenilor din Lukinskaia. **4 puncte**

B. Redactează un eseu de minimum 200 de cuvinte despre rolul salvator al conștiinței, valorificând textul dat și experiența personală și culturală/religioasă.

În redactarea eseului, vei avea în vedere:

- prezentarea relației dintre conștiință și salvarea personală, cât și a comunității; **6 puncte**
- ilustrarea ideii de salvare prin trezirea conștiinței exprimate în text, cu două secvențe comentate; **4 puncte**
- valorificarea a două experiențe, una personală și una culturală/religioasă; **6 puncte**
- dezvoltarea unui punct de vedere original asupra temei. **4 puncte**

PARTEA A II-A

40 de puncte

Se dă textul:

Hristos, așadar, aceasta chiar ne cere: imposibilul; să dăm ce nu avem. Nu din prisosul, nu din puținul tău, ci din neavutul tău, din ceea ce îți lipsește. Dăruind altuia ce nu ai – credință, lumină, încredere, nădejde – le vei dobândi și tu. „Trebuie să-l ajuți cu ceea ce nu ai.” „Dând ce nu ai, dobândești și tu, cel gol, cel pustiit, cele ce-ți lipsesc.” [...] Dând ce nu avem, dobândim prin rîcoșeu ceea ce – cu nemaipomenită sfruntare – ne-am încumetat să dăm altuia. Lecția este valabilă pentru orice creștin, cleric sau mirean. Pentru monah îndeosebi. Să nu se îngrijoreze, să nu se sperie, să nu se frământe călugărul care își simte lăuntru deșert, bântuit de neîncredere și slăbiciune, cuprins de întuneric și secetă. Să nu ia cătuși de puțin aminte la acestea toate. [...] Să dea celor ce vin la el – în chilia lui, în grădina mănăstirii, pe cerdacul arhondaricului, la ușa altarului – ceea ce ei așteaptă de la el și ceea ce el prea bine știe că în clipa aceea se poate întâmpla să nu aibă. Să le dea. Și, dându-le, se vor răsfrânge și asupra-i, se va milui și el din pomana făcută altuia. „Dând lumina pe care nu o ai, o vei avea și tu.”

(Nicolae Steinhardt, *Dăruind vei dobândi*)

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre întrebările de mai jos referitoare la textul dat.

- 1** Precizează o calitate particulară a stilului în textul dat, ilustrând-o cu o secvență. **4 puncte**
- 2** Numește o categorie de receptor căruia i se adresează autorul, motivându-ți alegerea într-un enunț. **4 puncte**
- 3** Scrie două sinonime contextuale pentru cuvântul *lumină*, din al doilea paragraf al textului. **4 puncte**
- 4** Explică, în două – trei enunțuri, relația dintre *a dăru* și *a primi*, așa cum apare în textul dat. **4 puncte**

5 Prezintă, în 40 – 60 de cuvinte, un obstacol care ar putea apărea în viața călugărului, așa cum apare în textul dat. 4 puncte

B. Redactează, în minimum 200 de cuvinte, un eseu despre binefacerile dăruirii de sine, valorificând experiența ta culturală și/sau religioasă.

În redactarea eseului, vei avea în vedere următoarele:

- corelarea conținutului textului dat cu reperul tematic propus; 6 puncte
- valorificarea unor concepte specifice din sfera valorilor religioase; 6 puncte
- enunțarea unor judecăți de valoare care să transmită experiența culturală și/sau religioasă; 6 puncte
- dezvoltarea unei viziuni originale asupra temei. 2 puncte

REDACTARE

10 puncte

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă **10 puncte**, astfel:

- existența părților componente; 2 puncte
- coerența exprimării (logica formulării enunțurilor, în răspunsurile referitoare la itemii semiobiectivi; logica înlănțuirii ideilor, în compuneri); 6 puncte
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată); 1 punct
- respectarea limitelor minime de cuvinte. 1 punct

EDITURA PARALELA 45

Clasa a XII-a

Biletul nr. 1

Citește cu atenție următorul text:

— Ce este libertatea, întrebă Rogulski cu retorismul său posomorât pe prietenul său, Rusul, în timp ce alergau ambii printr-un cartier vechi al Bucureștilor, prin Mandravela sau Grant. Aș defini-o ca pe o noțiune cu cel mai sărac conținut. Ca pe cuvântul cu cel mai sărac conținut, mai sărac decât cuvântul Dumnezeu, de exemplu. O noțiune aproape goală, deși, ai dreptate, reprezintă efortul uman cel mai adânc, mai durabil. [...] Omul nu e numai un animal în stare bipedă; așa e și găina. Verticalitatea noastră trebuie înțeleasă metaforic: omul a avut curajul să se înalțe peste lucruri, peste cauzalitate deci, omul a putut fi o clipă indiferent la ceea ce e util, la legătura dintre cauză și efect. De unde a luat el forța acestei „indiferențe” de o clipă, fisura aceea prin care a devenit liber?! [...] Acest lucru e și sublim în noi, dacă e ceva sublim în noi: faptul că nu utilitatea este idealul nostru. Nu stomacul și absurda perpetuare sunt idealul nostru; nu, idealul nostru e chiar idealul nostru.

(Nicolae Breban, *Don Juan*)

Susține, cu două argumente, un punct de vedere cu privire la mesajul textului dat.

Biletul nr. 2

Citește cu atenție următorul text:

Când tac fără gânduri sau când scriu (ceea ce e un fel de tăcere), toate, tot ce am fost, se îmbrățișează în unica ființă fără vârstă, una și toate – amețitoare învârtelire, gol hrănitor și hipnotic.

Scriu. Forțez supraviețuirea. Mimez continuitatea până când ea devine adevărată. Am citit o grămadă de cărți ca să înțeleg ce-i cu mine. Cărțile nu m-au ajutat niciodată până la capăt. Le-am pus deoparte pe cele care mi s-au deschis și m-au lăsat să mă vărs prin nu știu ce fante spre mine, cărțile în care la mari depărtări mă descopăr, ca și cum mi-aș trimite mesaje dintr-o altă viață, dintr-o altă ceață. Astfel de lucruri găsești în cărțile celor ce scriu despre ei, numai despre ei, o singură dată, într-o singură carte. Nu jurnale, nu memorii, ci țesătura de culori și de întuneric pe care întotdeauna o recunoști și în care pâlpăie uneori efemerele fulgurații ale vieții adevărate.

(Simona Popescu, *Exuvii*)

Susține, cu două argumente, un punct de vedere cu privire la mesajul textului dat.

Clasa a IX-a. Secțiunea – Libertate și responsabilitate în lumea contemporană

Biletul nr. 1

Exprimă-ți opinia, susținută cu minimum două argumente, despre legătura dintre mesajul transmis de textul citat și imaginea de mai jos:

Creștinii mănâncă aceeași pâine cu ceilalți oameni și deci muncesc împreună pentru gătitul ei; ei folosesc aceleași cuvinte și prin ele exprimă și trezesc același fond de sentimente și de aspirații umane spre mai bine... Faptul că creștinii știu că pâinea, deși pregătită de oameni în comun, este darul lui Dumnezeu și-I mulțumesc pentru ea, și faptul că ei știu că aspirațiile lor spre mai bine sunt aspirații spre Dumnezeu, susținute de Dumnezeu, nu slăbesc conștiința legăturii lor cu ceilalți oameni, ci din contră. Căci ei constată că întărind relațiile lor de slujire cu ceilalți oameni și folosind lucrurile în acest scop, ființa lor și a celorlalți oameni și chiar lucrurile devin în general transparente pentru Dumnezeu, chiar dacă printre oameni unii conservă opacitatea lor pentru razele iubirii Lui. De fapt, comunicările între oameni pătrunse de iubire, participarea unora la suferințele altora, fac și pe unii și pe alții, sau pe unii pentru alții membrane transparente ale infinității care pentru creștini este Dumnezeu.

Pr. Prof. Dumitru Stăniloiaie, *Dinamica creației în biserică*

(Sursa: <https://www.radioromania.ro/stiri-locale/bucuresti-targul-painii-organizat-la-sfarsit-de-saptamana-la-muzeul-satului-id36714.html>)

Proba orală

Ei, dacă ați ajuns să vă pregătiți pentru oral, trebuie să vă felicităm din suflet! Sunteți cei mai buni din județul/sectorul vostru! Și nu, „parcarea” nu era goală! Ați fost foarte mulți, nu? Bravo! Acum voi veți fi, la etapa națională, imaginea școlii voastre, a orașului vostru, a județului vostru și vreți să faceți cinste acestei poziții! E așa de frumos, de provocator, de onorant! Bucurați-vă din plin de această experiență!

Olimpiada Națională de Limba și Literatură Română (conform structurii subiectului din Regulamentul specific nr. 25007/07.02.2023)

Art. 11 (1) Conținutul probei orale are ca obiectiv dezvoltarea competenței de comunicare orală, fundamentată pe dezvoltarea competenței de lectură, competențe-cheie dobândite prin abordarea inter- și transdisciplinară a conținuturilor din programele școlare. Proba orală se dezvoltă în domeniul comunicării, cu un conținut constând în susținerea/prezentarea unei opinii personale cu privire la o temă/un subiect/o aserțiune date.

(2) Evaluarea la proba orală va avea în vedere atât competențele de lectură și de comunicare orală dobândite prin studierea disciplinei limba și literatura română, cât și achizițiile culturale formale și nonformale ale elevilor participanți la olimpiadă.

Olimpiada Națională Interdisciplinară de Limba și Literatură Română și Religie CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ (conform structurii specifice a subiectului din Regulamentul specific nr. 25184/09.02.2023)

La proba orală, subiectele vizează textul literar/nonliterar, mesajul unei imagini plastice reflectând relația dintre conceptul de sacralitate și reprezentarea plastică, la nivelul componentei estetice și de simbolizare.

Pentru tine, olimpic național la OLLR sau CSR, o să facem niște recomandări generale, având în vedere că biletele pot avea o structură care să ascundă mici surprize. Din acest punct de vedere, nu-ți face griji! Cu tot ce ai învățat până acum la ore, trebuie să reușești să-ți construiești un discurs de excepție. Iei biletul, te duci în bancă și treci pe ciornă ideile pe care le ai pentru răspuns, apoi te duci în fața celor doi profesori și vorbești. Nu doar pare simplu, chiar e! Nu mă crezi... Cum să facem, totuși, să fie simplu?

- Încearcă să te concentrezi în bancă, în minutele în care ești singur cu subiectul și cu ciorna. Nu te lăsa distras de ce se întâmplă în față, de frânturile de dialog care se aud, de atmosfera care poate să îți pară tensionată. Vezi ce ai tu de făcut, alege să vorbești despre lucruri pe care le știi bine, ordonează-ți ideile și încearcă să te relaxezi.
- Când te duci în fața celor doi profesori, încearcă să fii calm, natural, să vorbești pe un ton potrivit, să vorbești cu dicție. E important ce spui, dar și cum spui. Discursul are și o parte paraverbală, deci intonația, pauzele semnificative, sublinierea unor fragmente importante contează.
- Sigur, ai învățat la pragmatică și despre elementele nonverbale care susțin discursul. Evită să scrii pe ciornă tot ce vrei să spui, ca să nu fii tentat să îți privirea doar aplecată pe ciornă. Privește-ți interlocutorii, pune-ți în evidență ideile prin gesturi și, mai ales, prin mimică. Exersează acasă, cu voce tare (unii exersează în fața oglinzii), sau cu profesorul de la clasă.
- Nu te lăsa intimidat de faptul că nu îi cunoști pe cei de la catedră și că nu ești obișnuit să vorbești în fața unor necunoscuți. Îți spunem noi cine sunt: niște profesori de excepție, cu multă experiență, empatici și încântați să te asculte. Dacă nu zâmbesc, poate au obosit puțin sau poate nu vor să-ți

Ne pregătim pentru excelență!

turbare concentrarea. Nicidecum nu îți vânează greșelile, ci notează (dacă notează) vreo idee interesantă sau o trimitere neașteptată din discursul tău.

Hai, că nu e foarte greu, doar ai mai răspuns și la ore, la clasă profesorul se bazează pe tine când nimeni altcineva nu vrea să răspundă. Acum nu va trebui decât să arăți ce poți!

SUCCES!

Olimpiada Lectura ca Abilitate de Viață – OLAV (conform Regulamentului specific nr. 4086/POCU_146587/16.01.2024)

Art. 12. b. Proba B – orală

(1) Proba orală impune lectura prealabilă a unui text integral pentru fiecare nivel, text stabilit de către secretariatul științific al Comisiei Centrale și anunțat în cel mult zece zile de la validarea rezultatelor finale ale etapei județene/a sectoarelor municipiului București.

(2) Proba orală constă în dezbateri organizate pe structura *afirmator – negator*, pe baza unor moțiuni, elaborate de Comisia Centrală, prin grupul de lucru de elaborare a subiectelor.

(3) Temele prezentărilor și moțiunile vizează mesajul textelor din lista anexată regulamentului și modalitatea în care acestea pot influența dezvoltarea personală a individului.

(4) Formatul dezbaterii, determinat de structura numerică a lotului de elevi calificați/nivel, este flexibil și constituie o adaptare la domeniul competiției a modelului *Karl Popper*.

Pentru tine, olimpic OLAV, regulile atitudinale de mai sus sunt valabile. În plus, trebuie să fii atent la echipa opusă, să urmărești argumentele, să construiești contraargumente, să dezvolti, la început, ipoteza ta, să sintetizezi, în final, o concluzie care va susține în continuare punctul tău de vedere.

O problemă care ar putea interveni ar fi să te afli în situația de a susține o poziție de care nu ești convins. Nu vrea nimeni să te manipuleze, să știi! Este doar un exercițiu de argumentare. E o chestiune de logică și de alegere inteligentă a argumentelor. Nu te lăsa copleșit de acest lucru, exersează și acasă ambele poziții pentru o moțiune – și aceea de afirmator, și aceea de negator. Nu e imposibil, ba chiar poate deveni o obișnuință, o tehnică de perfecționare a abilității de a construi argumente, ca un profesionist. Ceea ce se jurizează e calitatea argumentelor și capacitatea de persuasiune. În fond, când ai făcut dezbateri de acest tip la clasă, vi s-a dat moțiunea și ai avut de pregătit atât argumente pro, cât și argumente contra, nu-i așa? Discută cu prietenii tăi și cu profesorul toate aspectele principale ale cărții pe care trebuie să o analizezi și acceptă toate perspectivele, găsește argumente pentru toate posibilitățile. Este un exercițiu nemaipomenit.

SUCCES!

Bareme de evaluare și sugestii de răspuns

Olimpiada Națională de Limba și Literatura Română Teste de antrenament pentru proba scrisă

ATENȚIE! Lucrările în care eseu/răspunsurile sunt precedate de titlu și/sau motto vor fi notate cu zero puncte, autorii acestora fiind descalificați.

Clasa a IX-a

Testul 1 Subiectul I

30 de puncte

Conținut

- 1** ilustrarea, prin câte un exemplu din fiecare text, a figurilor de stil: **5 puncte**
 – menționarea figurilor de stil – 1 punct
 – ilustrarea corectă – 4 puncte (2 x 2 puncte)
- 2** prezentarea mijloacelor prin care sunt exprimate elementele nonverbale și paraverbale ale comunicării în dialogurile din textul **A**: **5 puncte**
 – prezentare clară și nuanțată (de exemplu: *utilizarea verbelor dicendi, menționarea atitudinii și a comportamentelor personajelor prin intervențiile naratorului, punctuația expresivității*) – 5 puncte; motivare ezitantă – 3 puncte; încercare de motivare – 1 punct
- 3** identificarea a două dintre instanțele comunicării narative în textul **A** și exemplificări: **5 puncte**
 – identificarea a două dintre instanțele narative (de exemplu: *narator și personaje*) – 1 punct
 – ilustrarea prin exemple din registrul naratorului, respectiv al personajelor – 2 x 2 puncte = 4 puncte
- 4** evidențierea unui element de conținut comun celor două texte, valorificând câte o secvență relevantă: **5 puncte**
 – menționarea elementului comun (de exemplu: *relația tată – fiu, tema familiei*) – 1 punct
 – ilustrarea cu secvențe comentate din fiecare text – 2 x 2 puncte = 4 puncte
- 5** susținerea unei opinii despre semnificația secvenței: **5 puncte**
 – formularea opiniei – 2 puncte
 – susținerea nuanțată a opiniei – 3 puncte; susținere ezitantă – 2 puncte; încercare de susținere – 1 punct
- Redactare** **5 puncte**
 – utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct

Subiectul al II-lea

35 de puncte

Conținut

- respectarea convențiilor textului jurnalistic (menționarea datei – 2 puncte; menționarea locului – 2 puncte; menționarea persoanelor implicate – 2 puncte; prezentarea clară a informației – 2 puncte; limbaj accesibil – 2 puncte) **10 puncte**
- adaptarea la contextul dat (relatarea întâmplării sugerate în text) **5 puncte**
- prezentarea unor comentarii privitoare la întâmplare, prezentate cu obiectivitate – 10 puncte; prezentare ezitantă – 6 puncte; încercare de prezentare – 3 puncte **10 puncte**
- originalitatea viziunii/abordării cerinței **5 puncte**
- Redactare** **5 puncte**
 – utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct

Clasa a XII-a

ATENȚIE! Lucrările în care eseu/răspunsurile sunt precedate de titlu și/sau motto vor fi notate cu zero puncte, autorii acestora fiind descalificați.

Testul 1 Subiectul I

30 de puncte

Conținut

- 1** ilustrarea, prin două exemple, a funcției poetice în textul dat: **5 puncte**
– explicarea manifestării funcției poetice (de exemplu: *prin figuri de stil, prin selectarea vocabularului/a registrului*) – 1 punct
– ilustrare clară și nuanțată – 4 puncte (2 x 2 puncte); ilustrare ezitantă sau printr-un singur exemplu – 2 puncte; încercare de ilustrare – 1 punct
- 2** identificarea figurii de stil dominante din textul **B**, motivând alegerea: **5 puncte**
– precizarea figurii de stil (de exemplu: *metafora*) – 1 punct
– motivare clară și nuanțată – 4 puncte; motivare ezitantă – 3 puncte; încercare de motivare – 1 punct
- 3** explicarea absenței mărcilor de persoana I în textul **A**: **5 puncte**
– explicare clară și nuanțată (de exemplu: *lirism de tip obiectiv/lirică a măștilor/lirică a rolurilor*) – 5 puncte; motivare ezitantă – 3 puncte; încercare de motivare – 1 punct
- 4** menționarea asemănării, la nivelul conținutului, și a deosebirii, la nivelul formei: **5 puncte**
– menționarea unei asemănări – 1 punct
– menționarea unei deosebiri – 1 punct
– relevanța elementelor alese – 3 puncte/1 punct
- 5** susținerea unei opinii despre semnificația secvenței: **5 puncte**
– formularea opiniei – 2 puncte
– susținerea nuanțată a opiniei – 3 puncte; susținere ezitantă – 2 puncte; încercare de susținere – 1 punct
- Redactare** **5 puncte**
– utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct

Subiectul al II-lea

35 de puncte

Conținut

- respectarea convențiilor de redactare a unei recenzii (referirea la titlu/volum/data sau contextul publicării) **4 puncte**
- utilizarea convențiilor lingvistice specifice recenziei de revistă școlară (de exemplu: *utilizarea persoanei I, adresare directă, asumarea unor particularități stilistice specifice publicului-țintă*) – 4 puncte; utilizare parțial adecvată a convențiilor lingvistice specifice – 2 puncte **4 puncte**
- conținut adecvat cerinței (prezentarea tematicii textului, a stilisticii, integrarea într-o direcție literară/epocă/orientare tematică) – 10 puncte; conținut parțial adecvat – 6 puncte; simpla notare a unor informații din text – 2 puncte **10 puncte**
- exprimarea unui punct de vedere asupra valorii textului, pentru a se constitui în recomandare de lectură, prin argumentare: convingătoare – 7 puncte; imprecisă – 3 puncte; încercare de exprimare – 1 punct **7 puncte**
- originalitatea viziunii/abordării cerinței **5 puncte**
- Redactare** **5 puncte**
– utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct

Subiectul al III-lea

35 de puncte

Conținut

- formularea tezei/a punctului de vedere cu privire la tema propusă: formularea tezei/a punctului de vedere cu privire la temă, logica ideilor/a premiselor demersului, enunțarea clară a problematicii eseului, capacitatea de sinteză și de abstractizare – 6 puncte; încercare de formulare a tezei/a punctului de vedere cu privire la temă, imperfecțiuni

Ne pregătim pentru excelență!

în enunțarea problematicii eseului, încercări de sinteză și de abstractizare – 3 puncte; încercare de formulare a unui punct de vedere, dar nerelevant în raport cu tema propusă – 1 punct **6 puncte**

– formularea și dezvoltarea a trei argumente în sprijinul ideii enunțate în premisă, ilustrate prin exemplificări din textele-suport și din experiența culturală (opere literare din literatura română și/sau universală, opere de artă – sculpturi, picturi etc., cinematografie, muzică etc.): formularea corectă/nuanțată a fiecărui argument și susținerea acestuia prin referire la textele-suport și la experiența culturală, demers logic/corelarea exemplificărilor cu ideile enunțate, argumentare pertinentă: câte 6 puncte pentru fiecare argument (6 puncte + 6 puncte + 6 puncte) – 18 puncte; formularea parțial adecvată a fiecărui argument și susținerea acestuia prin referire la textele-suport și la experiența culturală, corelarea exemplificărilor cu ideile enunțate, argumentare incompletă: câte 3 puncte pentru fiecare argument (3 puncte + 3 puncte + 3 puncte) – 9 puncte; încercare de formulare a argumentelor și de susținere a acestora, fără referire la textele-suport și la experiența culturală: câte 1 punct (1 punct + 1 punct + 1 punct) – 3 puncte **18 puncte**

– concluzia/sinteza: concluzie logic impusă de argumentele formulate, viabilitatea demersului argumentativ, capacitate de sinteză și de persuasiune – 6 puncte; încercare de formulare a concluziei – 1 punct **6 puncte**

Redactare

– utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct **5 puncte**

Subiectul al III-lea

10 puncte

- 1** menționarea greșelii de scriere de pe afiș (*substantivul discount-uri scris incorect*): **3 puncte**
- 3 puncte pentru răspunsul corect, inclus în enunț
 - 2 puncte pentru răspunsul corect, neinclus în enunț sau pentru răspunsul ezitant, inclus în enunț
 - 1 punct pentru răspunsul ezitant, neinclus în enunț
 - 0 puncte pentru răspuns greșit sau lipsa răspunsului
- 2** precizarea a două tehnici de persuasiune specifice comunicării media, utilizate în realizarea afișului (*apelul la emoții pozitive, apelul la experți, asocierea activității cu emoții pozitive, oferta „de nerefuzat”*): **3 puncte**
- 3 puncte (1,50 puncte + 1,50 puncte) pentru răspunsul inclus în enunț
 - 2 puncte (1 punct + 1 punct) pentru răspunsul neinclus în enunț
 - 0 puncte pentru răspuns greșit sau lipsa răspunsului
- 3** – prezentarea conexiunii între mesajul transmis de text, *de exemplu că în cadrul cursului ținut de Relu Nica se învață tehnici de supraviețuire pe timp de iarnă, cu imaginea care înfățișează un cort acoperit de zăpadă, în mijlocul unei păduri montane, acoperite de zăpadă, în cadru nocturn; semnificația culorilor și a luminozității, de exemplu că prin cadrul exterior, întunecat, neclar, se sugerează pericolul, în opoziție cu lumina cortului care exprimă siguranță; accentuarea termenilor-cheie ai ofertei prin italice, cu fonturi de dimensiune mai mare, cu scop persuasiv și informativ; folosirea persoanei I și a II-a în text; ideea de grup restrâns, foc de tabără, voie bună*: **3 puncte**
- 3 puncte pentru prezentarea detaliată, clară, nuanțată, prin referire la strategiile lingvistice și vizuale utilizate
 - 2 puncte pentru prezentarea clară, prin referire la o parte dintre strategiile utilizate
 - 1 punct pentru încercarea de prezentare
- respectarea normelor de ortografie și de punctuație **1 punct**

Nivelul 2 – Clasele a XI-a și a XII-a

- În cazul subiectelor care presupun încadrarea într-o limită de rânduri, elevilor li s-a cerut să numeroteze rândurile scrise.
- În cazul cerințelor în care limita maximă de rânduri este precizată, nu se vor lua în considerare rândurile excedentare.

Testul 1 Subiectul I

30 de puncte

A.

- 1** scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **c** **0,25 puncte**
- 2** scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **c** **0,25 puncte**
- 3** scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **c** **0,25 puncte**
- 4** scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **a** **0,25 puncte**

B. (0,25 puncte pentru fiecare idee plasată corect)

2 puncte

5	6	3	4	7	8	1	2
---	---	---	---	---	---	---	---

C.

- 1** precizarea momentului zilei când cele două fete urcă la don Achille (*Seara, familia lui don Achille se pregătea pentru cină, fetele spun „Bună seara!” atunci când pleacă.*): **3 puncte**
- 3 puncte pentru răspunsul corect, formulat în enunț
 - 2 puncte în cazul în care răspunsul corect nu este formulat sub forma unui enunț
 - 0 puncte pentru lipsa răspunsului sau răspuns greșit
- 2** menționarea unei trăsături a naratoarei, evidențiate în timpul discuției cu don Achille (de exemplu, politețea: *Am spus în italiană, atentă să nu cad pe scări: — Bună seara și poftă bună.*): **3 puncte**
- 3 puncte pentru răspunsul corect, formulat în enunț
 - 2 puncte în cazul în care răspunsul corect nu este formulat sub forma unui enunț
 - 0 puncte pentru lipsa răspunsului sau răspuns greșit
- 3** prezentarea stărilor succesive trăite de naratoare când află că Lila a scris singură cartea (de exemplu: *mai întâi dezamăgire că Lila a scris cartea fără ea, apoi fascinație/admirație/uimire*): **3 puncte**

Ne pregătim pentru excelență!

- 3 puncte pentru prezentarea completă, clară, nuanțată
- 2 puncte pentru prezentarea incompletă, clară, nuanțată
- 1 punct pentru prezentarea ezitantă, lacunară, încercarea de a explica
- 0 puncte pentru lipsa răspunsului sau răspuns greșit

Notă! Neîncluderea răspunsului în enunț se penalizează cu un punct.

4 explicarea modului în care Lila spera că va reuși să-și continue studiile (de exemplu: *Fratele ei, Rino, spera să-l convingă pe tatăl lor să-i plătească un salariu pentru munca depusă în atelier; din acești bani pe care urma să-i primească, Rino i-ar fi plătit Lilei taxele școlare.*): **3 puncte**

- 3 puncte pentru prezentarea completă, clară, nuanțată
- 2 puncte pentru prezentarea incompletă, clară, nuanțată
- 1 punct pentru prezentarea ezitantă, lacunară, încercarea de a explica
- 0 puncte pentru lipsa răspunsului sau răspuns greșit

Notă! Neîncluderea răspunsului în enunț se penalizează cu un punct.

D.

15 puncte

- 1 punct pentru numerotarea rândurilor
- 2 puncte pentru adaptarea la situația de comunicare dată (comunicare orală, mai puțin formală): în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct
- 1 punct pentru precizarea punctului de vedere
- 8 puncte pentru susținerea punctului de vedere prin cele două argumente, astfel:
 - câte 1 punct pentru enunțarea fiecărui argument (1 punct + 1 punct)
 - câte 3 puncte pentru dezvoltarea acestora: 3 puncte pentru dezvoltarea nuanțată (3 puncte + 3 puncte); 2 puncte pentru dezvoltarea ezitantă; 1 punct pentru încercarea de dezvoltare
- 1 punct pentru valorificarea textului
- 1 punct pentru exprimarea corectă
- 1 punct pentru respectarea normelor de ortografie și de punctuație

Notă! Tendința de comentare a textului, folosirea nejustificată a conceptelor de teorie literară, a jargonului critic, nerespectarea contextului precizat prin cerință vor fi penalizate cu 2 puncte.

Subiectul al II-lea

20 de puncte

A.

1 F	0,40 puncte
2 O	0,40 puncte
3 F	0,40 puncte
4 F	0,40 puncte
5 O	0,40 puncte

B.

1 precizarea celor două tipuri de scriere care îi sunt cunoscute scriitoarei (*cea scrupuloasă și cea ieșită din margini*): **3 puncte**

- 3 puncte (1,50 puncte + 1,50 puncte) pentru răspunsul inclus în enunț
- 2 puncte (1 punct + 1 punct) pentru răspunsul neinclus în enunț
- 0 puncte pentru răspuns greșit sau lipsa răspunsului

2 menționarea firului care leagă, în viziunea autoarei, narațiunea lumii romanului *Prietena mea genială* („narațiunea scriiturii”) și motivarea răspunsului (de exemplu: *Autoarea însăși afirmă că a urmărit acest lucru, să includă în fiecare roman „aventura scriiturii”*): **3 puncte**

- 3 puncte pentru menționarea scopului (1,50 puncte) și motivarea răspunsului (1,50 puncte), răspunsul fiind inclus în enunț/enunțuri
- 2 puncte pentru menționarea scopului (1 punct) și motivarea răspunsului (1 punct), răspunsul nefiind inclus în enunț/enunțuri
- 1 punct pentru răspunsul incomplet (este precizat doar scopul; motivarea este neclară) sau răspunsul complet, neinclus în enunț
- 0 puncte pentru răspuns greșit sau lipsa răspunsului

3 prezentarea relației dintre Lenù și Lila, pornind de la secvența dată (de exemplu: *Fiecare reprezintă un reper important pentru cealaltă; Lenù are tendința de a tempera firea Lilei, de a o face mai asemănătoare ei; Lila o stimulează pe Lenù, făcând-o să-și depășească limitele.*): **3 puncte**

- 3 puncte pentru prezentarea clară, nuanțată, în enunț
- 2 puncte pentru prezentarea ezitantă, în enunț
- 1 punct pentru încercarea formulării unui enunț sau pentru neincluderea răspunsului în enunț
- 0 puncte pentru răspuns greșit sau lipsa răspunsului

C.

9 puncte

- 1 punct pentru numerotarea rândurilor
- 2 puncte pentru formularea răspunsului: răspuns clar, nuanțat – 2 puncte; răspuns ezitant – 1 punct
- 4 puncte pentru motivarea răspunsului: clară, nuanțată – 4 puncte; ezitantă, schematică – 2 puncte; încercare de motivare – 1 punct
- 1 punct pentru coerența și corectitudinea exprimării
- 1 punct pentru respectarea normelor de ortografie și de punctuație

Subiectul al III-lea

10 puncte

1 menționarea scopului pentru care este conceput afișul: popularizarea activității organizate de BCU Iași:

3 puncte

- 3 puncte pentru răspunsul corect, inclus în enunț
- 2 puncte pentru răspunsul corect, neinclus în enunț sau pentru răspunsul ezitant, inclus în enunț
- 1 punct pentru răspunsul ezitant, neinclus în enunț
- 0 puncte pentru răspuns greșit sau lipsa răspunsului

2 precizarea a două tehnici de persuasiune specifice comunicării media, utilizate în realizarea afișului (*utilizarea imaginii a două personaje cunoscute și îndrăgite de copii, apelul la emoții pozitive, culori adecvate etc.*) **3 puncte**

- 3 puncte (1,50 puncte + 1,50 puncte) pentru răspunsul inclus în enunț
- 2 puncte (1 punct + 1 punct) pentru răspunsul neinclus în enunț
- 0 puncte pentru răspuns greșit sau lipsa răspunsului

3 – prezentarea semnificației mesajului transmis de cele două personaje din afiș, evidențiind strategiile lingvistice și vizuale utilizate (*familiaritate, prietenie, poziția celor doi sugerează prietenia, relaxarea, faptul că se simt bine, culorile calde – senzația de confort, stare de bine, limbajul este simplu, clar etc.*): **3 puncte**

- 3 puncte pentru prezentarea detaliată, clară, nuanțată, prin referire la strategiile lingvistice și vizuale utilizate
- 2 puncte pentru prezentarea clară, prin referire la o parte dintre strategiile utilizate
- 1 punct pentru încercarea de prezentare
- respectarea normelor de ortografie și de punctuație **1 punct**

Olimpiada Națională Interdisciplinară de Limba și Literatura Română și Religie CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ Teste de antrenament pentru proba scrisă

Clasa a IX-a. Secțiunea – *Libertate și responsabilitate în lumea contemporană*

- Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total obținut pentru lucrare.

Testul 1 Partea I

40 de puncte

A.

- 1** – indicarea tipului de narațiune (de exemplu: *narațiune la persoana a III-a*) **3 puncte**
– formularea răspunsului în enunț, respectarea normelor de punctuație și de ortografie (0-1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **1 punct**
- 2** – precizarea într-un enunț a unei teme a textului dat (de exemplu: *familia, educația, școala*) **3 puncte**
– formularea răspunsului în enunț, respectarea normelor de punctuație și de ortografie (0-1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **1 punct**
- 3** explicarea, în două – trei enunțuri, a atitudinii Marei față de copiii ei: **4 puncte**
– precizarea unei atitudini (de exemplu: *grijă, aprobare/dezaprobare*) – 1 punct
– explicare adecvată și nuanțată – 2 puncte; încercare de explicare – 1 punct
– respectarea normelor de punctuație și de ortografie (0-1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte)
- 4** comentarea, în 30 – 50 de cuvinte, a semnificației secvenței (de exemplu: *Maica Aegidia se teme să nu izbucnească un conflict între cei prezenți, dorind evitarea acestuia cu orice preț; autorul observă teama personajului și o explică, plastic, printr-o comparație.*): **4 puncte**
– comentare adecvată și nuanțată – 3 puncte; comentare adecvată, dar schematică – 2 puncte; încercare de comentare – 1 punct
– respectarea normelor de punctuație și de ortografie (0-1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte)
- 5** prezentarea, în 40 – 60 de cuvinte, a unei valori promovate de textul citat: **4 puncte**
– menționarea unei valori (de exemplu: *loialitatea, iubirea dintre frați, iubirea mamei pentru copii*) – 1 punct
– prezentare adecvată și nuanțată, valorificând textul dat – 2 puncte; încercare de prezentare – 1 punct
– respectarea normelor de punctuație și de ortografie (0-1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte)

B.

- prezentarea relației dintre reguli, responsabilitate și libertate: prezentare adecvată și nuanțată – 6 puncte; prezentare parțial adecvată – 3 puncte; încercare de prezentare – 1 punct **6 puncte**
- câte 2 puncte pentru ilustrarea ideii de responsabilitate exprimate în text cu două secvențe comentate: comentare adecvată – 2 puncte; comentare parțial adecvată – 1 punct **2 x 2 puncte = 4 puncte**
- câte 3 puncte pentru valorificarea unei experiențe personale și a unei experiențe culturale/religioase: valorificare adecvată – 3 puncte; valorificare parțial adecvată – 2 puncte **2 x 3 puncte = 6 puncte**
- dezvoltarea unui punct de vedere original asupra temei: originalitate – 4 puncte; idei originale, alternând cu unele clișee – 2 puncte **4 puncte**

Partea a II-a

40 de puncte

A.

- 1** precizarea noțiunii aflate în relație cu libertatea (de exemplu: *ordinea, regulile existenței, ale creației*) **4 puncte**
- 2** numirea a două caracteristici definitorii ale libertății umane (de exemplu: *gândirea și speranța*) **2 x 2 puncte = 4 puncte**

Recomandări de lectură

Literatură română și universală

1. Acterian, Jeni, *Jurnalul unei ființe greu de mulțumit*
2. Aitmatov, Cinghiz, *O zi mai lungă decât veacul / Stigmatul Casandrei*
3. Alighieri, Dante, *Divina Comedie* (fragmente)
4. Allende, Isabel, *Casa spiritelor*
5. Asimov, Isaac, *Eu, robotul*
6. Austin, Jane, *Mândrie și prejudecată*
7. Balzac, Honoré de, *Eugénie Grandet / Moș Goriot*
8. Beauvoir, Simone de, *Amintirile unei fete cumiști*
9. Blaga, Lucian, *Meșterul Manole*
10. Böll, Heinrich, *Onoarea pierdută a Katharinei Blum / Opiniile unui clovn*
11. Borges, Jorge Luis, povestiri (*Istoria universală a infamiei; Ficțiuni; Aleph; Cartea de nisip*)
12. Bradbury, Ray, *Fahrenheit 451*
13. Breban, Nicolae, *În absența stăpânilor*
14. Brontë, Charlotte, *Jane Eyre / Brontë, Emily, La răscruce de vânturi*
15. Bulgakov, Mihail, *Maestrul și Margareta*
16. Buzzati, Dino, *Secretul Pădurii Bătrâne*
17. Calvino, Italo, *Baronul din copaci*
18. Camus, Albert, *Străinul / Ciuma*
19. Capote, Truman, *Cu sânge rece*
20. Caragiale, I.L., *Nuvele și povestiri*
21. Caragiale, I.L., *Teatru*
22. Carrière, Jean-Claude, *Cercul mincinoșilor. Povești filozofice din lumea întreagă, vol. I-II*
23. Cărtărescu, Mircea, *Nostalgia*
24. Cervantes, Miguel de, *Don Quijote* (fragmente)
25. Chevalier, Tracy, *Fata cu cerceș de perle*
26. Christie, Agatha, *Zece negri mititei*
27. Coelho, Paulo, *Alchimistul*
28. Dostoievski, F.M., *Idiotul / Crimă și pedeapsă*
29. Dürrenmatt, Friedrich, *Făgăduiala / Pană de automobil*
30. Eco, Umberto, *Numele trandafirului*
31. Eminescu, Mihai, *Proza literară*
32. Fitzgerald, Scott, *Marele Gatsby*
33. Flaubert, Gustave, *Doamna Bovary*
34. Fournier, Alain, *Căderea pierdută*
35. Frank, Anne, *Jurnalul unei tinere fete*
36. Gaarder, Jostein, *Lumea Sofiei*
37. Galaction, Gala, *Nuvele. Povestiri*

Cuprins

Cuvânt-înainte.....	3
Capitolul I Repere teoretice.....	5
Funcțiile comunicării.....	6
Figurile de stil – tabel sintetic.....	8
Rolul stilistic al unor părți de vorbire.....	13
Semnificația simbolurilor – tabel sintetic.....	15
Repere pentru receptarea textului multimodal.....	26
Redactarea unui eseu. Structură și compoziție.....	29
Capitolul II Olimpiada Națională de Limba și Literatura Română. Teste de antrenament	
pentru proba scrisă.....	31
Clasa a IX-a.....	32
Clasa a X-a.....	52
Clasa a XI-a.....	73
Clasa a XII-a.....	92
Capitolul III Olimpiada Lectura ca Abilitate de Viață – OLAV. Teste de antrenament	
pentru proba scrisă.....	107
Nivelul 1 – Clasele a IX-a și a X-a.....	108
Nivelul 2 – Clasele a XI-a și a XII-a.....	140
Capitolul IV Olimpiada Națională Interdisciplinară de Limba și Literatura Română și Religie	
CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ. Teste de antrenament pentru proba scrisă.....	171
Clasa a IX-a. Secțiunea – <i>Libertate și responsabilitate în lumea contemporană</i>	172
Clasa a X-a. Secțiunea – <i>Conștiința și demnitatea în viața tinerilor</i>	181
Clasa a XI-a. Secțiunea – <i>Frumosul în creația divină</i>	188
Clasa a XII-a. Secțiunea – <i>Existența între sacru și profan</i>	197
Capitolul V Olimpiada Națională de Limba și Literatura Română. Teste de antrenament	
pentru proba orală.....	207
Clasa a IX-a.....	208
Clasa a X-a.....	209
Clasa a XI-a.....	210
Clasa a XII-a.....	211

Capitolul VI Olimpiada Națională Interdisciplinară de Limba și Literatura Română și Religie

CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ. Teste de antrenament pentru proba orală	213
Clasa a IX-a. Secțiunea – <i>Libertate și responsabilitate în lumea contemporană</i>	214
Clasa a X-a. Secțiunea – <i>Conștiința și demnitatea în viața tinerilor</i>	216
Clasa a XI-a. Secțiunea – <i>Frumosul în creația divină</i>	218
Clasa a XII-a. Secțiunea – <i>Existența între sacru și profan</i>	220

Capitolul VII Recomandări de abordare a rezolvărilor

Proba scrisă	224
Proba orală	231

Bareme de evaluare și sugestii de răspuns

Olimpiada Națională de Limba și Literatura Română. Teste de antrenament pentru proba scrisă

Clasa a IX-a	233
Clasa a X-a.....	234
Clasa a XI-a	235
Clasa a XII-a	237

Olimpiada Lectura ca Abilitate de Viață – OLAV. Teste de antrenament pentru proba scrisă

Nivelul 1 – Clasele a IX-a și a X-a.....	239
Nivelul 2 – Clasele a XI-a și a XII-a	241

Olimpiada Națională Interdisciplinară de Limba și Literatura Română și Religie

CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ. Teste de antrenament pentru proba scrisă

Clasa a IX-a. Secțiunea – <i>Libertate și responsabilitate în lumea contemporană</i>	244
Clasa a X-a. Secțiunea – <i>Conștiința și demnitatea în viața tinerilor</i>	245
Clasa a XI-a. Secțiunea – <i>Frumosul în creația divină</i>	247
Clasa a XII-a. Secțiunea – <i>Existența între sacru și profan</i>	249

<i>Recomandări de lectură</i>	251
-------------------------------------	-----